

VÝBĚR A INTERPRETACE PŘÍKLADŮ DO PROFESNÍHO PORTFOLIA UČITELE

Kateřina Šmejkalová

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

1. Příklad z pohledu učitele odborného předmětu vyučovaného na SOŠ;
2. Příklad z pohledu učitele, účastníka setkání společenství praxe EDUFORUM - integrace - mezipředmětové ;vztahy

1. PŘÍKLAD PRO PORTFOLIO

- ▶ **Praktické cvičení z předmětu „Dopravní služba“**
  - ▶ Zpracování testu z pravidel provozu na pozemních komunikacích;
  - ▶ Průjezd uměle vytvořenou dráhou automobilem;
  - ▶ Kontrola technického stavu vozidla;
  - ▶ Zastavování vozidla a řešení dopravního přestupku;

Časová dotace od 7:00 h do 13:45 h (přestávka 12:10 - 13:00). Maximální počet žáků 28.

Podnět ke vzniku aktivity: Nezdařený pokus o praktické cvičení tzv. jízda zručnosti.

Problém: v uvedené celkové časové dotaci byli žáci aktivní pouze cca 10 minut.

Žáci vzhledem k nevytíženosti: bavili se, chodili do bufetu, na ubytovnu.

- ▶ Nově navržená aktivita: do činnosti po celou určenou dobu se zapojili všichni žáci, bylo procvičeno více vzdělávacích obsahů; žáci byli spokojení a vzhledem k tomu, že se jednalo o diagnostiku ve skupinách, tak nové praktické cvičení prohlubovalo i týmovou práci;
- ▶ **Přínos pro mne?**
  - ▶ Nedostatky původní aktivity jsem musela zdůvodnit a to relevantními argumenty. Vzhledem k tomu, že autor byl muž, nebylo to pro mne jako ženu jednoduché. Vedení školy s argumenty, které upozorňovaly na pasivitu žáků, souhlasilo. Zástupce školy se mnou diskutoval nad možnou nápravou původní aktivity. Autor byl proti změně aktivity a zastával názor, že „žáci se naučí dovednost i pouhým sledováním činnosti“.
  - ▶ Původní aktivita byla nahrazena novou.
  - ▶ Bylo velmi důležité pro mne, že zástupce školy byl erudovaný odborník v pedagogice a psychologii. Byl nestranný a přístupný argumentaci na úrovni, kterou si představuji u osoby zastávající vedoucí funkci.

► Vedení předmětu Odborná praxe

- Náročné zejména po stránce komunikační a to se studenty VPŠ a na druhé straně s garantem odborné praxe;
- Již při sestavování ŠVP bylo důležité dát do jednotlivých předmětů výchovně vzdělávací cíle a následně obsahy tak, aby navazovaly na realizaci předmětu Odborná praxe;
- Současně předmět Odborná praxe zohledňovat činnost výkonných útvarů;
- Hodnocení předmětu bylo studentem, garantem odborné praxe na výkonném útvaru. Anonymní evaluační dotazník, který vyplňovali studenti hodnotil provázanost teoretických znalostí získaných nebo prohlubovaných při studiu na VPŠ a návaznost na praktické činnosti při odborné praxi na výkonném útvaru; hodnocení garantem bylo ve formě tabulky, což bylo přínosem, zejména efektivita času pro garanta, jednoduché vyhodnocení stejných položek u všech studentů;
- Dokumentace získaná v rámci předmětu byla vyhodnocena a zpracována statisticky, včetně navrhovaných opatření pro následující ročník. Např. rozhodnout, zda pro jednotlivé studijní běhy budou stanovena odlišná témata seminárních prací (domnívám se, že by to bylo pro studující přínosné).

Přínos pro mne?

- ▶ Uplatnila jsem své zkušenosti, mohla jsem realizovat svůj vlastní projekt (nejen ŠVP, ale i předmět, ve kterém se spojují ostatní předměty);
- ▶ Předmět odborná praxe byla realizována bez problémů, podle návrhu;
- ▶ Ověřila jsem si v pedagogické praxi komunikaci (písemnou, telefonickou) se subjekty výkonných útvarů z celé ČR, což bylo pro mne přínosem; uplatňovala jsem etické, odborné, právní, psychologické aspekty komunikace; přínosem byla i samotná zkušenost z organizace předmětu;
- ▶ ...
- ▶ Současným přínosem je pro mne, vedení bakalářské práce „Odborná praxe žáků střední školy se sociálním zaměřením“. Téma si studentka zvolila sama a problematiku odborné praxe řeší z pohledu studentky, která je nespokojená s náplní praxe. Mohla jsem jí poradit, usměrňovat, ale také vyslovit pochopení. Mám dobrý pocit.

2. PŘÍKLAD PRO PORTFOLIO

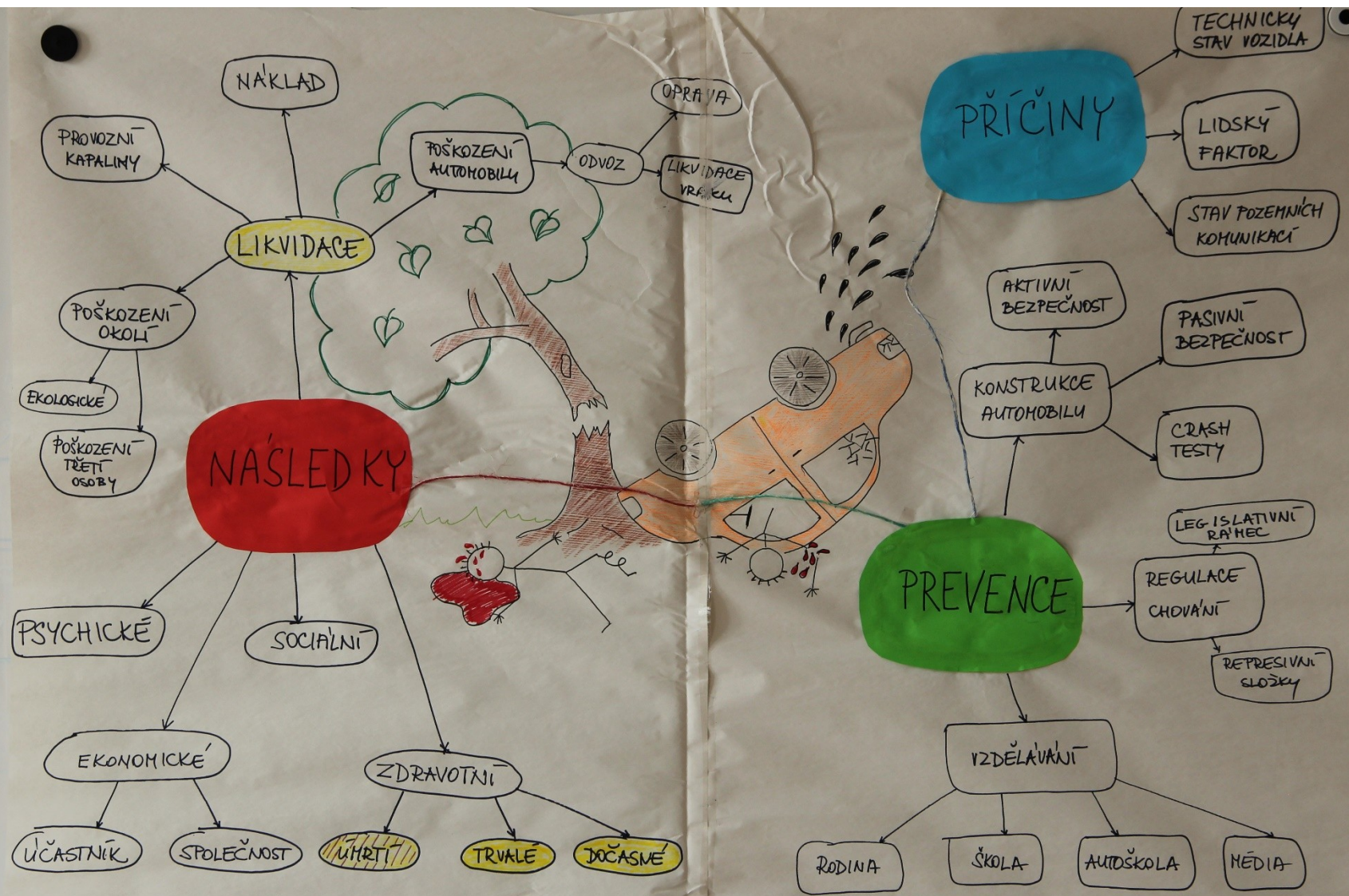
- ▶ **Zadání:** vytvořit prezentace na jakémkoliv téma v souvislosti s obsahem učiva na SŠ, možnost integrace jednotlivých oborů vyučovaných na náhodně vybraných SŠ (aktivita učitelů zapojených v projektu EDUFORUM).
  - ▶ Vyhledat samotné téma; téma by mělo být výrazné – poutavé;
  - ▶ Zpracovat téma z pohledů jednotlivých oborů; téma by mělo být zpracované pro cílovou skupinu žáků SŠ;
  - ▶ Vlastní prezentace zpracovaného tématu;

Časová dotace: 3 vyučovací hodiny pro přípravu, 10-15 min samotná prezentace;

Podnět ke vzniku aktivity: Integrace různých oborů v jednom tématu;

Problém: skupina 6 učitelů z různých SŠ, různých oborů (zdánlivě spolu nesouvisejících oborů);

► Popis tématu: DOPRAVNÍ NEHODA

Do činnosti po celou určenou dobu byli zapojeni všichni učitelé, jednalo se o týmovou práci.

Učitelé nejdříve seznamovali ostatní s charakteristikou svého oboru v souvislosti se vzděláváním na SŠ. Následně společně hledali průnik v obsahu svého vyučovaného oboru, možné propojení obsahů a přiblížení žákům SŠ. Na základě diskuse o zvoleném tématu, téma učitelé kolektivně zpracovali do grafické formy.

Aktivitu lze využít pro žáky SŠ nejen ve výuce odborného předmětu, ale jako součást projektového dne, řešení případové studie. Aktivita může být využita jako motivace k volbě povolání.

Přínos pro mne?

- ▶ Zpracování tématu mělo z pohledu pedagogiky, psychologie, didaktiky a samotných odborných obsahů předmětů pozitivní význam pro pedagogickou praxi SŠ. Problémem současných SOŠ je zejména oblast výchovných problémů – samotná aktivita pokud je přenesená do prostředí SŠ rozvíjí žáky v oblasti integrace obsahů jednotlivých předmětů. Současně podporuje týmovou práci žáků. Aktivita využívá soutěživosti věkové kategorie žáků SŠ.
- ▶ Učitelé museli spolu spolupracovat – prohlubovali týmovou práci, hledali téma vhodné pro žáky SŠ; téma výrazné pro jednotlivé obory, které je spojuje – což prohloubilo nejen vědomosti účastníků, ale poukázalo na význam i jiných oborů; (často se setkáváme s názory o tzv. „méně“ významných oborech;
- ▶ Učitelé potřebovali ke zpracování tématu pouze své vědomosti, dovednosti a postoje, které uplatňují běžně ve výuce svého odborného předmětu, ze své profese učitele;
- ▶ Materiální vybavení pro aktivitu: učebna, papír, psací potřeby;
- ▶ Důležitá byla motivace učitelů a pomoc při výběru tématu;

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Děkuji za pozornost